

Smyslem této stezky je zpřístupnit zapomenuté vojenské objekty v těsném sousedství výletní restaurace Větruše u Ústí nad Labem, které byly vybudovány za účelem obrany naší země před nacistickým nebezpečím. Forma zpracování této naučné stezky představuje experiment, který má cíl minimalizovat náklady na její zřízení, údržbu a ochranu proti vandalismu.

Strmé a hustě zarostlé svahy kolem Větruše skrývají 4 bunkry Trmické linie opevnění z roku 1936. Pátý bunkr úseku této linie, který se nachází u dálničního přivaděče z Trmic do Ústí n.L. při odbočce do Hostovic, je muzejním objektem Klubu Vojenské historie Trmice. Tento bunkr bývá několikrát do roka příležitostně vybaven zbraněmi, expozicemi a zpřístupněn pro veřejnost.

Popis objektů

Úsek prvorepublikového opevnění XI. Trmice se opírá o tok řeky Bíliny mezi městy Ústí nad Labem a Bílina. Tzv. **Větrušská linie** představuje závěrečnou část tohoto úseku, která se nachází na katastru města Ústí nad Labem. Na rozdíl od ostatních opevnění na úseku XI. Trmice jsou její bunkry zasazeny do větší výšky a vzdálenosti od toku Bíliny. Jako přirozené překážky využívají zejména prudkých svahů Větruše (dříve nazývána jako Ferdinandova výšina) nad řekou Bílinou a v případě posledního objektu č. 189 i kaňonu řeky Labe. Ačkoliv se dnes prakticky všechny objekty nacházejí v lese, v době výstavby z nich byl nerušený výhled po planinách před nimi.

č. 186 - Objekt typu 36/C - třístřílnový. Jediný objekt typu C v katastru města Ústí n. L. Od roku 2005 je předmětem rekonstrukce KVH Trmice. Je situován nedaleko křižovatky Hostovické a Žižkovy ulice. Za úkol měl kontrolovat provoz na silnici Ústí n.L. - Trmice (ulice Žižkova - dříve Trmická), nad kterou se nachází ve výškové převaze. Snadno také mohl kontrolovat pokusy o překročení řeky Bíliny a postřelovat ústecké Západní nádraží a chemičku.

č. 187 - Objekt typu 36/B - dvojstřílnový se standardní odolností stěn. Vyznačuje se ojedinělým stavebním prvkem. Prudké stoupání svahu v zápolí objektu, které pro objekt znamenalo nebezpečí zasypaní svahovou hmotou, stavitelé vyřešili stabilizací svahu opěrnou zdí za objektem. Překlenutím prostoru mezi opěrnou zdí a zadní (vchodovou) stěnou objektu železobetonovou deskou vznikla krytá přístupová chodba se dvěma bočními vchody. Nedochovala se výdřeva střílen, v tomto případě zřejmě více vystavená vnějším vlivům, jinak je objekt dá se říct jeden z nezachovalejších v celém úseku.

č. 187a - Objekt typu 36/A - dvojstřílnový, zeslabený. Objekt je situován poněkud vzadu za hlavní obrannou linií, pravděpodobně navržen jako záložní, druhosledový, a proto zeslaben. Spodní lyžiny dveří jsou uraženy, zato slušně dochována je výdřeva střílen.

č. 188 - Objekt typu 36/B - dvojstřílnový se standardní odolností stěn. Nejvýše položený, nejsnadněji přístupný, a proto nejvíce devastovaný objekt větrušské linie. Spodní lyžiny dveří jsou uraženy.

č. 189 - Objekt typu 36/B - dvojstřílnový se standardní odolností stěn. Objekt nacházející se ve stráni nad levým břehem Labe. Mohl postřelovat ústecký železniční most, který je však díky nyní vzrostlému lesu prakticky neviditelný. Za pozornost zde stojí dobře dochované části výdřevy, zejména zbytek trámku a vydřevení střílen dochované již od vnitřního ozubu.

Veškeré informace o této stezce naleznete na: www.ceskestredohori.cz/bunkry-vetruse/

Praktické informace do terénu

V terénu není nic vyznačeno. Věříme, že zvýšený turistickým ruch bunkrům neuškodí. Jediné, co lze poškodit, jsou zbytky původní výdřevy z roku 1936. Prosíme vás, neničte ji. Připravte se na cestu po strmých svazích hustě zarostlých trním, roštím a kopřivami. Počítejte i s klíšťaty. **Procházka po této virtuální stezce je na vlastní nebezpečí!**

Název bodu	Souřadnice E DD MM,MMM N DD MM,MMM	Popis cesty k následujícímu	Směr k následujícímu	foto
Muzejní bunkr 186	50 39,155 14 01,506	Podél hlavní silnice a silničky vedoucí na Větruši a po panelové cestě odbočte vpravo.		
Orientační bod A: Domek se dvěma komíny	50 39,215 14 01,970	Pěšinou podél plotu k jeho prvnímu rohu a dále travou k druhému rohu.	azimut: 240 vzdálenost: 64 m azimut: 180 vzdálenost: 39 m	
Orientační bod B: Druhý roh plotu	50 39,194 14 01,919	Zarůstající loukou nahoru a poté lesem. Náročné!	azimut: 220 vzdálenost: 183 m	
Bunkr 187	50 39,104 14 01,839	Roštím kolem pozůstatků domu, loukou zarostlou šípky, do lesa.	azimut: 210 vzdálenost: 229 m	
Bunkr 187a	50 38,982 14 01,809	K okraji lesa, pak luční cestou mírně nahoru.	azimut: 215 vzdálenost: 243 m	
Orientační bod C: Červená značka nad 187a	50 38,873 14 01,698	Přes louku do kopce.	azimut: 105 vzdálenost: 299 m	
Bunkr 188	50 38,828 14 01,942	Po louce kolem milé paní pěstující kozy, psy a včely na červenou značku.	azimut: 20 vzdálenost: 526 m	
Orientační bod D: Odbočka na Nebeské schůdky	50 39,051 14 02,204	Pohodlná cesta.	azimut: 160 vzdálenost: 179 m	
Orientační bod E: Vyhlídka s lavičkou	50 38,957 14 02,228	Strmým svahem dolů. Náročné!	azimut: 90 vzdálenost: 168 m	
<u>Bunkr 189</u>	50 38,992 14 02,359	Zpět k bodu E nebo travers k Nebeským schůdkům do Vaňova. Oboje náročné!		

Varianty: Trasa naučné stezky začíná u muzejního bunkru č. 186, který se nachází u dálničního přivaděče při odbočce do Hostovic. Od posledního bunkru je možné sejít dolů k Labi po cestě označené jako "Nebeské schůdky" nebo se vrátit zpět k bodu D a odsud po červené turistické značce dojet k Větruši. Z Větruše je možné pokračovat do města nebo se vrátit po příjezdové komunikaci vedoucí k dálničnímu přivaděči (kolem odbočky na bývalé popravě) zpět k muzejnímu bunkru č. 186. Pokud se rozhodnete odložit návštěvu muzejního bunkru na některý z otvíracích dnů, můžete absolvovat trasu naučné stezky jako okruh začínající na Větruši, odkud dojdete po výše uvedené komunikaci k orientačnímu bodu A. Podle zvolené varianty můžete zaparkovat v blízkosti muzejního bunkru (omezený počet parkovacích míst) nebo na parkovišti na Větruši.

Jestliže nemáte vhodné oblečení a chuť prodírat se roštím, tak kromě muzejního bunkru stojícího přímo u silnice je pohodlně přístupný ještě bunkr č. 188. Při troše snahy je dosažitelný i s kočárkem od bodu D kolem louky s kozami. Nejnáročnější přístup je naopak k bunkru č. 189, případně k bunkru č. 187.